

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Житлово-комунальний фаховий коледж Харківського національного
університету міського господарства імені О. М. Бекетова»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
_____ В. І. Лук'янов
« ____ » _____ 2022 р.

ПРОГРАМА
співбесіди
з української мови
на здобуття освітньо-професійного ступеня
«фаховий молодший бакалавр»
на основі базової загальної середньої освіти

ОБГОВОРЕНО та СХВАЛЕНО
на засіданні ЦК мови та літератури
протокол № ____ від _____ 2022 р.
Голова ЦК _____ Т. І. Єгоркіна

Харків 2022 р.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму співбесіди з української мови розроблено на основі Закону «Про загальну середню освіту», Державного стандарту базової і повної середньої освіти та Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова» (Шелехова Г.Т., Тихоша В.І., Новосьолова В.І. та ін., за ред. Скуратівського Л.В.). У ній ураховано державний статус української мови, її суспільні функції, взято до уваги специфіку навчального предмета, що має виразні інтегративні функції, здатність справляти різнобічний навчальний, розвивальний і виховний впливи на абітурієнтів, сприяти формуванню особистості, готової до активної, творчої діяльності у всіх сферах життя демократичного суспільства.

В основі Програми – новий підхід до навчально-виховної мети курсу української мови, що передбачає виховання абітурієнта як компетентної особистості з високою мовною культурою; формування навичок комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях з обов'язковим дотриманням мовних норм і мовленнєвого етикету; вироблення вміння пізнавати за лексемами й граматичними формами національне світосприймання, ментальність рідного народу.

Відбувається переорієнтація методик викладання мови від системноописових до комунікативно-діяльнісних, що дає можливість відійти від традиційного погляду на вивчення української мови як необхідності забезпечення абітурієнтів знаннями не мови, а відомостей про мову. Вивчення мови буде спрямовано не стільки на запам'ятовування системи правил, а на практичне їх застосування.

Досконале володіння державною мовою – важлива умова формування особистості фахового молодшого бакалавра, становлення його високодуховного, національно зорієнтованого світогляду як запоруки професійної кар'єри, передоснови фахової компетенції.

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Основна мета навчання рідної мови полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатого мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно та доцільно користуватися засобами рідної мови – її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності, тобто забезпечує належний рівень комунікативної компетенції. Зазначена мета передбачає здійснення навчальної, розвивальної і виховної функцій освітнього змісту навчального предмета:

- уміти правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- знаходити й виправляти орфографічні помилки;

- визначати в словах дзвінки, глухі, тверді, м'які, шиплячі приголосні;
- визначати звукове значення букв у слові;
- визначати спосіб творення слів;
- добре вивчити лексикологію української мови;
- навчитися пояснювати синоніми, омоніми, антоніми;
- розрізняти однозначні та багатозначні слова;
- вивчити пряме й переносне значення слів;
- розуміти образне значення фразеологізмів;
- вивчити морфологічні норми української мови;
- ставити розділові знаки за допомогою вивчених правил у простих та складних реченнях;
- дотримуватися норм мовленнєвого етикету.

Головними завданнями курсу української мови є:

- виховання свідомого прагнення до вивчення української мови;
- вироблення в абітурієнтів компетенцій комунікативно виправдано користуватися засобами мови в різних життєвих ситуаціях;
- ознайомлення з мовною системою як основою для формування мовних умінь і навичок — фонетичних, орфоепічних, граматичних, лексичних, правописних, стилістичних;
- формування духовного світу абітурієнтів, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських ціннісних орієнтирів, тобто прилучення через мову до культурних надбань українського народу і людства в цілому.

Програма складається із пояснювальної записки, тематичного плану, змісту програми та додатків. Зміст програми орієнтований на навчальний матеріал основної школи, який розподілено відповідно до курсів української мови для 5, 6, 7, 8 і 9 класів разом з вимогами до рівня навчальних досягнень учнів зазначених класів.

У Програмі подано орієнтовний тематичний план, де викладач має змогу, у разі потреби, вносити деякі корективи, тобто вибирати ті теми, які вважає потрібними для підсумку засвоєних навичок з окремих розділів, що дадуть змогу абітурієнтам успішно пройти співбесіду.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОГРАМИ

№ пор.	Розділи	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки абітурієнтів
1	2	3	4
	I	Фонетика. Графіка. Орфоепія.	
1.1		Звуки мови і звуки мовлення. Голосні та приголосні звуки. Приголосні тверді та м'які, дзвінкі й глухі; вимова звуків, що позначаються буквами г і ґ	Абітурієнт: визначає, що вивчає фонетика, графіка, орфоепія; розрізняє в словах тверді і м'які, дзвінкі і глухі, шиплячі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; визначає основні випадки чергування голосних і приголосних звуків; вимовляє звуки в словах відповідно до орфоепічних норм; правильно пише й обґрунтовує слова з вивченими орфограмами; знаходить і виправляє орфоепічні та орфографічні помилки на вивчені правила; розпізнає у словах і словосполученнях явища уподібнення, спрощення, чергування; вимовляє приголосні звуки відповідно до орфоепічних норм; правильно пише слова з вивченими орфограмами й обґрунтовує їх; користується словником іншомовних слів; знаходить і виправляє орфоепічні й орфографічні помилки на вивчені правила.
1.2		Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я , ю , є , ї.	
1.3		Склад. Наголос. Орфоепічний словник і словник наголосів. Вимова наголошених і ненаголошених голосних. Ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Ненаголошені голосні, що не перевіряються наголосом.	
1.4		Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних	
1.5		Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків (практично). Чергування [о] - [а], [е] - [і], [е] - [и]; [о], [е] з [і]; [е] - [о] після [ж], [ч], [ш]; [и], [і] після [ж], [ч], [ш], [шч] та [г], [к], [х] у коренях слів; [г], [к], [х] - [ж], [ч], [ш] - [з], [ц], [с]. Основні випадки чергування у - в, і - й.	

1.6		Орфоепія. Вимова префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-, воз-, пре-, при-, прі- та інших, а також їх правопис.	
1.7		Позначення м'якості приголосних на письмі буквами ь, і, є, ю, я. Сполучення -ьо, -йо-.	Абітурієнт: засвоює правила використання м'якого знака та вживання
1.8		Основні правила переносу слів, вживання великої літери.	Абітурієнт: засвоює основні правила переносу слів, вживання великої літери та застосовує їх на практиці.
	II	Лексика і фразеологія	
2.1		Лексичне значення слова. Однозначні й багатозначні слова. Вживання багатозначних слів у прямому і переносному значеннях. Загальноживані (нейтральні) і стилістично забарвлені слова, діалектні, професійні слова і терміни.	Абітурієнт: знає, що вивчає лексикологія і фразеологія; визначає належність слів до певної лексичної категорії: однозначні й багатозначні, загальноживані (нейтральні) і стилістично забарвлені
2.2		Групи слів за значенням: синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.	
2.3		Фразеологізми. Поняття про фразеологізм, його лексичне значення. Джерела українських фразеологізмів. Прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми як різновиди фразеологізмів.	слова, групи слів за значенням, фразеологізми, а також їхню роль у тексті; пояснює значення відомих слів, їхнє походження, значення фразеологізмів, прислів'їв, приказок, крилатих висловів; добирає з-поміж синонімів, антонімів, фразеологізмів найбільш відповідні контексту; редагує тексти з лексичними
2.4		Групи слів за їх походженням: власне українські й запозичені (іншомовного походження).	

2.5		Активна і пасивна лексика української мови: застарілі слова (архаїзми й історизми), неологізми	помилками.
	III	Будова слова. Словотвір	
3.1		Корінь, суфікс, префікс і закінчення, основа - значущі частини слова. Змінювання і творення слів. Твірна основа. Основні способи словотворення: морфологічний (префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний, складання основ (або слів); неморфологічний (перехід слів з однієї частини мови в іншу).ня і творення слів.	Абітурієнт: виділяє у слові закінчення, корінь, префікс, суфікс та основу; розрізняє форми слова і спільнокореневі слова; знає основні способи словотвору; визначає способи творення слів; уміє самостійно утворювати нові слова вивченими способами.
3.2		Творення складноскорочених слів.	
	IV	Морфологія. Орфографія	
4.1		Іменник : загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: знає, що вивчає морфологія; морфологічні ознаки
4.2		Іменники — назви істот і неістот, загальні та власні.	іменника, його синтаксичну роль; особливості
4.3		Рід іменників. Іменники спільного роду. Рід невідмінюваних іменників	відмінювання іменників; визначає рід, число, відмінки іменників, відміни та групи
4.4		Число іменників. Іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини.	(тверду, м'яку, мішану), а також іменники поза відмінами; використовує відмінкові закінчення іменників чоловічого роду
4.5		Відмінювання іменників. Поділ іменників на відміни та групи.	другої відміни на -а (-я), -у (-ю); утворює відмінкові форми іменників кличного відмінка у звертанні; називного
4.6		Букви -а (-я), -у (-ю) у закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни.	множини, орудного однини, родового множини; уміє відрізнати правильні форми

4.7		Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.	від помилкових.
4.8		Уживання відмінкових форм іменників; кличного відмінка у звертанні (земле, Василю, Олено, добродію, батьку	
4.9		Синоніміка деяких відмінкових закінчень: купив сіль (солі), хліб (хліба), твого ім'я (імені), пас ягнята (ягнят).	
4.10		Правила правопису складних іменників (разом, окремо, через дефіс).	
4.11		Прикметник: Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: визначає морфологічні ознаки прикметника, його синтаксичну роль; знаходить прикметники в реченні; морфологічні ознаки, синтаксичну роль у реченні; розпізнає розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні), відмінює прикметники твердої і м'якої груп; утворює правильно форми вищого і найвищого ступенів порівняння якісних прикметників; відрізняє правильні форми від помилкових.
4.12		Групи прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні.	
4.13		Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста і складена форми)	
4.14		Відмінювання прикметників. Повні й короткі форми якісних прикметників.	
4.15		Прикметники твердої і м'якої груп, особливості їх відмінювання.	
4.16		Правила правопису складних прикметників (разом, окремо, через дефіс).	

4.17		Числівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: знає загальне значення числівника, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль у реченні; знаходить числівники в тексті; визначає їх граматичні ознаки; утворює і вживає правильно відмінникові форми числівників; поєднує правильно числівники з іменниками, застосовує правила правопису на письмі; відрізняє правильні форми числівників від помилкових
4.18		Відмінювання, творення та правопис складних числівників. Особливості відмінювання. Поєднання числівника з іменником.	
4.19		Займенник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням, їх відмінювання та правила правопису складних слів.	Абітурієнт: знає значення, морфологічні ознаки і синтаксичну роль займенника; знаходить займенники в тексті, правильно пише складні слова; відмінює всі розряди займенників; відрізняє правильні форми займенників від помилкових.
4.20		Дієслово: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: знає загальне значення дієслова, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; знаходить дієслово в реченні; визначає його форми, граматичні ознаки, належність дієслова до певної дієвідміни, види, часи та способи дієслів.
4.21		Форми дієслова: неозначена форма, особові форми, безособові форми на -но, -то (загальне ознайомлення). Неозначена форма (інфінітив) та особові форми.	
4.22		Дієвідміни. Види дієслова (доконаний і недоконаний).	
4.23		Часи дієслова.	

4.24		Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Безособові дієслова.	
4.25		Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: знає значення дієприкметника, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль, уміє утворювати активні та пасивні дієприкметники.
4.26		Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Абітурієнт: знає: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль дієприслівника, уміє утворювати дієприслівники доконаного й недоконаного видів.
4.27		Правила правопису часток не -, ні - з дієсловами, дієприкметниками, дієприслівниками	Абітурієнт уміє практично застосовувати правила правопису часток не-, ні-
4.28		Прислівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників, ступені порівняння прислівників, способи їх творення.	Абітурієнт: знає загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль прислівника; визначає його граматичні ознаки; уміє утворювати ступені порівняння.
4.29		Основні правила правопису складних прислівників.	Абітурієнт використовує на практиці правила правопису складних прислівників разом, окремо, через дефіс.
4.30		Службові частини мови: прийменник, сполучник, частка, їхні розряди та роль у словосполученнях і реченнях, основні правила правопису. Вигук як особлива частина мови,	Абітурієнт: відрізняє службові частини мови: прийменники, сполучники, частки; знаходить вигуки в реченні, відрізняє їх від службових

		розділові знаки у ньому.	частин мови; використовує правила правопису під час виконання словникових і тестових завдань.
	V	Синтаксис. Пунктуація	
5.1		Словосполучення і речення. Способи зв'язку слів у словосполученні. Типи словосполучень.	Абітурієнт: розрізняє головне і залежне слово у словосполученні; визначає типи словосполучень за належністю головного слова до певної частини мови, способи зв'язку слів (узгодження, керування, прилягання), речення різних видів, правильно ставить розділові знаки. Розрізняє речення різних видів: за метою висловлення, за складом граматичної основи, за наявністю необхідних членів речення, за будовою. Правильно ставить розділові знаки при однорідних членах речення та обґрунтовує їх; знаходить і виправляє помилки на вивчені правила; правильно інтонує речення з однорідними членами.
5.2		Речення. Порядок слів у реченні. Головні та другорядні члени речення. Однокладні та неповні речення, розділові знаки у них.	
5.3		Тире між підметом і присудком.	
5.4		Дієприкметниковий, дієприслівниковий та порівняльний звороти, розділові знаки при них.	
5.5		Речення з однорідними членами Однорідні члени речення (із сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком).	
5.6		Однорідні й неоднорідні означення.	
5.7		Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами.	
5.8		Правопис. Кома між однорідними членами речення. Двокрапка і тире при узагальнювальних словах у реченнях з однорідними членами.	
5.9		Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями).Звертання непоширені й поширені. Вставні слова (словосполучення,	

		речення).	звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями) в тексті;
5.10		Правопис. Розділові знаки у звертанні і вставних словах.	правильно ставить розділові знаки у звертаннях, вставних словах (словосполученнях, реченнях) та обґрунтовує їх; знаходить та виправляє помилки на вивчені пунктуаційні правила.
5.11		Речення з відокремленими членами. Поняття про відокремлення. Відокремлені другорядні члени речення (у тому числі уточнювальні).	Абітурієнт: знаходить відокремлені та невідокремлені, уточнювальні члени речення; правильно розставляє розділові знаки у вживанні відокремлених означень, прикладок, додатків, обставин та уточнюювальних членів речення та обґрунтовує їх.
5.12		Правопис. Розділові знаки у відокремлених членах речення.	
5.13		Складне речення і його ознаки. Складні речення без сполучників, із сурядним і підрядним зв'язком.	Абітурієнт: розрізняє структурні відмінності простих і складних речень, складних речень із сурядним і підрядним зв'язком; знаходить у тексті складносурядні речення;
5.14		Складносурядне речення , його будова і засоби зв'язку в ньому. Смилові зв'язки між частинами складносурядного речення.	визначає види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами речення у складному, межі частин у складному реченні, кількість граматичних основ у ньому; правильно ставить розділові знаки між частинами складносурядного речення й обґрунтовує їх;
5.15		Правопис. Розділові знаки між частинами складносурядного речення.	знаходить і виправляє пунктуаційні помилки на вивчені правила.

5.16		Складнопірядне речення , його будова і засоби зв'язку в ньому. Основні види складнопірядних речень.	Абітурієнт: знаходить складнопірядне речення у тексті, у тому числі з кількома пірядними
5.17		Правопис. Розділові знаки між головною і пірядною частинами складнопірядного речення. Розділові знаки у складнопірядному реченні з кількома пірядними частинами.	частинами; визначає головну і пірядну частини, види складнопірядних речень; розрізняє сполучники і сполучні слова; правильно ставить коми між частинами складнопірядного речення й обґрунтовує їх; знаходить і виправляє помилки на вивчені правила.
5.18		Безсполучникове складне речення. Смислові відношення між частинами безсполучникового складного речення.	Абітурієнт: знаходить безсполучникові складні речення; визначає його основні ознаки,
5.19		Правопис. Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні.	смислові відношення між частинами безсполучникових складних речень; правильно ставить розділові знаки (кому, двокрапку, крапку з комою, тире) між частинами безсполучникового складного речення й обґрунтовує їх.
5.20		Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.	Абітурієнт: знаходить у тексті складне речення з різними видами зв'язку; правильно розставляє в них розділові знаки й обґрунтовує їх.
5.21		Правопис. Розділові знаки в складному реченні з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.	
5.22		Пряма і непряма мова як засоби передачі чужої мови. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як спосіб передачі чужої мови. Діалог.	Абітурієнт: знаходить речення з прямою і непрямою мовою, з цитатами, репліками діалогу; визначає їхні особливості, виражальні можливості; правильно ставить розділові знаки у прямій мові, цитаті,

			діалозі й обґрунтовує їх; замінює пряму мову непрямою.
--	--	--	--

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі.
2. Букви й інші графічні засоби. Український алфавіт. Співвідношення звуків і букв. звукове значення букв я, ю, є, ї, щ та буквосполучень дз, дзь, дж.
3. Склад. Наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі.
4. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.
5. Найпоширеніші чергування голосних звуків.
6. Найпоширеніші чергування приголосних звуків.
7. Правила вживання апострофа.
8. Правила вживання м'якого знаку. Позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків.
9. Написання слів іншомовного походження.
10. Спільнокореневі слова і форми слів. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.
11. Вимова і написання префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-, пре-, при-, при-.
12. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.
13. Правопис складних і складноскорочених слів.
14. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів.
15. Синоніми, антоніми, омоніми.
16. Загальноживані слова. Діалектні та професійні слова. Стилiстична диференціяція української лексики. Запозичені слова.
17. Поняття про фразеологізми. Типи фразеологізмів. Джерела української фразеології. Фразеологізми в ролі членів речення.
18. Поняття про самостійні та службові частини мови.
19. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
20. Назви істот і неістот, загальні і власні назви.
21. Рід, число, відмінок іменників.
22. Відміни іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників.
23. Невідмінювані іменники. Способи творення іменників.
24. Правопис найуживаніших суфіксів іменників. Велика буква у власних

назвах.

25. Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
26. Якісні, відносні та присвійні прикметники.
27. Ступені порівняння прикметників, їх утворення.
28. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.
29. Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.
30. Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (власнекількісні, неозначенокількісні, дробові, збірні) і порядкові. Числівники прості, складні і складені.
31. Відмінювання кількісних і порядкових числівників. Правопис числівників.
32. Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників.
33. Відмінювання займенників. Правопис займенників.
34. Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова.
35. Способи дієслова (дійсний, умовний, наказовий). Види дієслів (доконаний і недоконаний). Часи дієслів.
36. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число. Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.
37. Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення.
38. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на -но, -то. Правопис дієприкметників.
39. Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного і недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Правопис дієприслівників.
40. Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення. Правопис прислівників.
41. Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники. Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.
42. Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності. Групи сполучників за будовою. Правопис сполучників окремо і через дефіс.

43. Частка як службова частина мови. Формотворчі, словотворчі та модальні частки. Написання часток. Не і ні з різними частинами мови.
44. Вигук як частина мови. Правопис вигуків.
45. Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного члена.
46. Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення.
47. Члени речення (підмет і присудок; додаток, означення, обставини), способи їх вираження та різновиди. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.
48. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом та присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.
49. Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні й неповні речення. Тире в неповних реченнях.
50. Однорідні члени речення. Узагальнювальне слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення.
51. Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки в них.
52. Відокремлені другорядні члени речення (у тому числі уточнювальні). Розділові знаки при відокремлених членах.
53. Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Розділові знаки в складносурядних реченнях.
54. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.
55. Складне речення з кількома підрядними.
56. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Складне речення з різними видами зв'язку, розділові знаки в ньому.
57. Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

усної відповіді (співбесіди) з української мови

Метою співбесіди з української мови є перевірка відповідності знань (орфографічної та пунктуаційної грамотності), умінь та навичок абітурієнтів програмним вимогам, з'ясування мовленнєвої компетенції учнів та оцінка ступеня підготовленості випускників базової середньої школи до подальшого навчання у закладі фахової передвищої освіти.

Зміст питань для співбесіди з української мови (на базі 9 класів) охоплює програмовий матеріал за курс базової середньої школи і не виходить за його межі.

Питання складені на основі Програми з української мови, методичних рекомендацій з урахуванням нагромадженого досвіду практичної роботи вчителів.

Для визначення рівня навчальних досягнень з української мови, перевірки сформованого базового лінгвістичного світогляду випускників базових середніх навчальних закладів абітурієнтам пропонуються відкриті питання.

Для перевірки знань абітурієнтів завдання складаються з 3-х блоків: 1) відповідь на теоретичне питання, приклади; 2) практичні завдання з короткими відповідями (три завдання); 3) висловлення за поданим початком (6 речень). Кожне завдання оцінюється окремо.

Якщо відповідь на теоретичне питання повна, конкретна та правильна, наведено приклади, то вона максимально оцінюється у **20 балів**. Коли у відповіді наявні окремі недоліки або помилки, то кількість набраних балів відповідно зменшується.

Кожне практичне завдання з короткими відповідями оцінюється в **40 балів** (максимально **120 балів**).

Висловлення за поданим початком максимально оцінюється в **60 балів** (за кожне речення нараховується 10 балів).

Підсумкова оцінка за співбесіду виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання.

Вступник пройшов співбесіду, якщо отримав **100 балів і більше**.

Рівні	Бали		Критерії оцінювання навчальних досягнень
	12-бальна шкала	100-200 бальна шкала	
І. Початковий	1	0-50	Вступник може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної дії
	2	5-70	Вступник фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може

			усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними.
	3	71-99	Вступник відтворює менш як половину навчального матеріалу; може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі положення завдання; не має сформованих практичних умінь та навичок.
II. Середній	4	120-129	Вступник має недостатній рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень учителя, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, слабо орієнтується в поняттях.
	5	130-139	Вступник знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; формулює поняття, наводить приклади; підтверджує висловлене судження прикладами.
	6	140-149	Вступник виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює

			власну думку щодо теми, вмiє застосовувати знання на практицi.
Ш. Достатнiй	7	150-159	Вступник правильно i логiчно вiдтворює навчальний матерiал; розумiє основоположнi теорiї i факти, установлює причинно-наслiдковi зв'язки мiж ними; умiє наводити окреми власнi приклади на пiдтвердження певних думок.
	8	160-169	Знання вступника є достатньо повними, вiн вiльно застосовує вивчений матерiал у стандартних ситуацiях, умiє аналізувати, установлювати найсуттєвiшi зв'язки i залежностi мiж мовними явищами, фактами, робити висновки; вiдповiдь його повна, логiчна, обгрунтована, але з деякими неточностями.
	9	170-179	Вступник вiльно володiє вивченим матерiалом, застосовує знання в дещо змiнених ситуацiях, умiє аналізувати i систематизувати iнформацiю, використовує загальновiдомi докази у власнiй аргументацiї; висловлює стандартну аргументацiю при оцiнцi дiй, процесiв, явищ; чiтко тлумачить поняття.
IV. Високий	10	180-189	Вступник володiє глибокими й мiцними знаннями, робить аргументованi висновки; критично оцiнює окреми новi мовнi факти, явища, iдеї, наводить доречнi приклади.
	11	190-199	Вступник володiє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх; умiє застосувати вивчений матерiал для власних

			аргументованих суджень у практичній діяльності.
	12	200	Вступник має системні, дієві знання, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу явищ; відповідь повна, глибока, аргументована

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б. Рідна мова: Підручник для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Освіта України, 2018.
2. Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т. Рідна мова: Підручник для 5 класу. - К.: Грамота, 2017.
3. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Рідна мова: Підручник для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Навчальна книга, 2015.
4. Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б. Рідна мова: Підручник для 6 класу. - К.: Зодіак - Еко, 2018.
5. Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т. Рідна мова: Підручник для 6 класу. - К.: Грамота, 2017.
6. Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б. Рідна мова: Підручник для 7 класу. - К.: Зодіак - Еко, 2018.
7. Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т. Рідна мова: Підручник для 7 класу. - К.: Грамота, 2017.
8. Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б. Рідна мова: Підручник для 8 класу. - К.: Зодіак - Еко, 2018.
9. Пентилюк М., Гайдаєнко І. та ін. Рідна мова: Підручник для 8 класу. - К.: Освіта, 2018.
10. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: Підручник для 9 класу. - К.: Генеза, 2018.
11. Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б. Українська мова: Підручник для 9 класу. - К.: Зодіак - Еко, 2018.
12. Пентилюк М., Гайдаєнко І. та ін. Українська мова: Підручник для 9 класу. - К.: Освіта, 2009.
13. Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т. Українська мова: Підручник для 9 класу. - К.: Грамота, 2019.
13. Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б. Рідна мова: Підручник для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Освіта України, 2018.

14. Авраменко О.М. Українська мова: Підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К: Грамота, 2019.
 15. Авраменко О.М. Довідник з української мови. - К.: Грамота, 2019.
 16. Орфографічний словник. - Тернопіль, 2019.
 17. Український правопис. - Х: Фоліо, 2019 .
- Укладач: Філей Н.М. - викладач української мови та літератури
Програму розглянуто і затверджено на засіданні ЦК гуманітарних дисциплін (Протокол № 8 від «19» березня 2021 року).

6. РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

Укладач: Кульбака Алла Миколаївна – викладач української мови вищої кваліфікаційної категорії, «викладач-методист»